

MINIHØYTTALER MED PERSONLIGHET

Etter å ha testet storebor Electa Amator med det resultatet at jeg forelsket meg fullstendig, tenkte jeg kanskje at mange av de samme egenskapene kunne skaffes for enda litt mindre penger, og koblet opp Minima Amator i stedet. Det ble moro det, også!

Tekst: [Håvard Holmedal](#)

Minima Amator har vært med oss ganske lenge. Den første modellen fra Sonus faber kom allerede i 1992, og er en ekte klassiker blant kompakthøytalerne som da den kom markerte et absolutt toppunkt i hva man kunne få til med en kompakthøytaler på den tiden. Den låt da også meget bra. Høytaleren var ikke veldig enkel å drive, og behøvde en bra forsterker. Men satt opp riktig spilte den glimrende, og gjør det fortsatt.

Ny modell

Den nye modellen er like eksklusiv og flott som den første. Det betyr at den kommer i et kabinett som er laget i heltre valnøtt. Kabinettet er satt sammen av 20 valnøttstaver som er limt sammen til perfektjon, pusset og behandlet som et premium møbel.

Sonus faber har utstyrt høytaleren med nye elementer, og det betyr at de har brukt en av sine nye 28 mm silkediskanter med deres egen DAD-teknologi (Damped Apex Dome) som vi har hørt i flere andre tapninger tidligere, og som i følge Sonus faber kombinerer det beste fra både vanlige dome-diskanter og ringradiatorer. Det som er sikkert er at en den varianten som sitter i Electa Amator var en åpenbaring med en evne til å vise frem detaljer, helt uten å gjøre de spisse eller harde, som imponerte, og som gjorde det på alle typer musikk.

Basselementet er på 15cm og med en membran av kompositt og cellulose. Målet er å gjøre elementet lett å stivt, men samtidig gi det god egendemping. Det var ganske så vellykket på Electa-modellene som hadde en presis og veldig rolig måte å spille på, en som samtidig var veldig

dynamisk og sprutet av energi når det var påkrevet. Har Minima noen av de samme egenskapene, noe som i hvert fall er litt sannsynlig, kan det hende vi får en meget hyggelig musikkstund.

Høytalerne er oppgitt med en følsomhet på 87dB (typisk omtrent 89-90dB i en vanlig stue) og

impedansen er 4ohm. Høyttaleren er ikke spesielt krevende og spiller bra på et bredt utvalg forsterkere, men skal du få den til å gnistre er det

Høyttalerne kan leveres med egnede stativ. De lot jeg stå igjen hos importøren, og benyttet heller et par av mine egne. Et par meget tunge stativer som er fylt med sand og bly.

Høyttalerne er nesten mindre enn jeg husket, og opptar veldig lite plass i stua. De er ikke høyere enn 32cm, og er kun 20cm brede.

Forsterkeren, eller forsterkerne er en Moonriver 404 og en Hegel H590. Den siste er fast inventar i testriggeren. Den driver alt, og den er nøye testet på en mengde forskjellige høyttalere. Kilden er som vanlig en iFI Audio iDSD Pro. Jeg koblet de også til Chord Hugo TT2 og TTOBY-settet jeg har spilt på et par ukers tid.

Plassering

Sonus faber oppgir at disse høyttalerne også kan stå i eller på en hylle. Det spiller helt greit, det også, men det er ikke noe egentlig alternativ hvis

du vil ha høyttalerne til å spille opp mot sitt maksimale potensial.

Jeg treffer den lydbalansen jeg ønsker ved omtrent 50cm fra veggen, men trekker de enda 40cm ut for å få perspektiv og fokus helt på plass. Det gir så vidt litt mindre tyngde i bassområdet, men det er et greit kompromiss for å få et stort og flott tredimensjonalt lydbilde. Høyttalerne står ganske midt på veggen, og uten sidevegger i umiddelbar nærhet og avstanden mellom dem er litt mindre enn avstanden til lytteposisjon. Jeg forsøker også å øke avstanden en meter eller så, og det går også helt greit, men det er nok å tøye grensene. Fokuset svekkes litt, og den fantastiske tredimensjonaliteten disse høyttalerne kan levere blir ikke like overveldende.

Klassisk lydsignatur

Nå er det drøyt å påstå at jeg husker de første modellene av Minima Amator, men jeg husker følelsen. Overraskelsen over at en såpass knøttete høyttaler kunne spille så rikt, fullendt og stort.

Den samme følelsen kommer til meg når jeg setter på Alabama Shakes og deres Future People. Den begynner med noen litt harde gitarer som får pusset litt på sine harde kanter, men uten at dynamikken eller energien i innspillingen forsvinner. Innspillingen er ellers litt rotete, men det låter friskt, og høyttalerne gjengir instrumentene, og etter hvert stemmen med masse plass rundt seg, og det er noe naturlig avslappet over gjengivelsen.

Det høres kanskje utrolig ut at disse små høyttalerne skal kunne klemme ut energien og størrelsen til et symfoni-orkester, men jeg setter på Stravinskys Firebird likevel. Med en litt uvøren omgang med volumkontrollen i forkant blir volumet litt høyere enn jeg hadde tenkt, men det ser ikke høyttalerne ut til å bry seg særlig om. De er like kontrollert og avslappet som de pleier å være, og lar seg åpenbart ikke forstyrre av messingblåserne på fullt trykk. Lydbildet er dypt og innholdsrikt, og orkesteret tegnes opp med imponerende størrelse og presisjon. Om høyttalerne ikke akkurat kjøpes inn for å spille klassisk og opera, er det ingen grunn til å ikke prøve hvis du skulle være så heldig å få et par i hus.

Jeg vet ikke om Jethro Tull og Aqualung passerer som klassisk musikk hos alle, men det gjør det hjemme hos meg, og det er moro å høre hvordan høyttalerne gjenskaper stemmen til Ian Anderson, og hvor mye luft den tvinger inn mellom musikerne. Høyttalerne viser også at de er ekstraordinært fleksible på både musikkjanger og tids-epoke. Jeg koser meg skikkelig med Aqualung, og begynner letingen etter annen gammel progrock som jeg kan underholde meg med. Det er ikke helt kompatibelt med den jobben som jeg absolutt behøver å gjøre, men noen ganger tar slike musikk og lyd-opplevelser meg til steder jeg ikke helt har planlagt.

Neste spor på programmet er Welcome to my World med Depeche Mode. Her er det harde, og av og til temmelig stygge, syntetiske lyder som åpner ballet. Men det får man tåle når man vet at låta åpner opp og når nesten episke størrelser. Dette er rett og slett utrolig flott, stilig og tøft. Bassen er i tillegg minst et par divisjoner opp fra det man forventer. De spiller ikke dypt, men den bassen som lages kommer ned til omtrent 45Hz, eller noe, og er både tung og skikkelig kontrollert. Jeg blir litt

overrasket over hvor «live» det blir uten at det blir spisst i kantene eller anstrengende å lytte til.

Jeg spiller sporene på flere forsterkere, og det er tydelig at høyttalerne setter pris på presise forforsterkere/effektforsterker. De låter veldig bra på TTOBY og viser at Chord-pakken passer nær perfekt til disse høyttalerne, men det topper seg når jeg både får presisjonen og de sjenerøse kreftene til Hegel H590.

Høyttalerne gjør så mye i seg selv for å gjengi et musikalsk og attraktivt lydbilde, at den ikke behøver en forsterker eller en kilde som også er litt «snill». Det kan også i hifi-sammenheng bli litt for mye av det gode. Jeg velger til stadighet rørmoduset i iDS Pro, men her stiller jeg den tilbake til «transistor-utgangen» og får en herlig kombinasjon av detaljer, musikalitet og presisjon.

Høy lyd kvalitet for pengene

Jeg har hørt en del gode stativ-høyttalere i det siste, og de gjør en fantastisk jobb med å gjengi musikk på en naturlig og detaljert måte. Bortsett

fra den siste oktaven i bassen, altså fra omtrent mellom 25 og 50Hz, er det til dels strålende. Det er lett å se for seg at disse høyttaleren med et gulvstående kabinett og et par gode basser lett kunne kostet omtrent det dobbelte, og det er vel akkurat det de gjør. Sonus faber Olympica Nova II er vel det nærmeste du kommer både lyden, og et brukbart tilskudd i bassen.

Nå er det like stor forskjell på stativhøyttalere som alt annet, men de beste er makeløse til å tegne opp et troverdig og flott lydbilde. Får du de i tillegg plassert høyttalerne slik de skal, og plassert deg selv og sofaen eller favorittstolen i innenfor et par meters avstand, er det knapt noen store høyttalere som kan konkurrere.

I tillegg til at du kan får svært bra lyd ut at et par mindre høyttalere, kan du også spare noen kroner på forsterkere. Kanskje ikke så mye som man tror, men disse høyttalerne kan gi deg spektakulære opplevelser med en 20-30 000 kroners forsterker. Da er vi i klassen til Electrocompaniet ECI 80D, Hegel H120 eller H190, og en masse annet utstyr som yter godt til prisen. Bare husk på at forsterkeren må ha litt krutt og energi, og ikke være på den litt late og bedagelige siden.

Konklusjon

Har du en mindre stue, kort avstand til høyttalerne og elektronikk av høy kvalitet, kan du, som jeg, få noen fantastiske musikkopplevelser med disse høyttalerne. Og faktisk også flottere opplevelser enn med dyrere gulvstående høyttalere. Det er knapt mulig ikke bli imponert av Minima Amator II sitt detaljerte, åpne eller musikaliske lydbilde, og ikke så vanskelig å se at de på sitt aller beste kan konkurrere med flere dyrere høyttalere fra den øvre delen av bassområdet og oppover. Og de er selvsagt herlig romantiske i måten de tilnærmer seg musikk i alle sjangre.

VI LIKER:

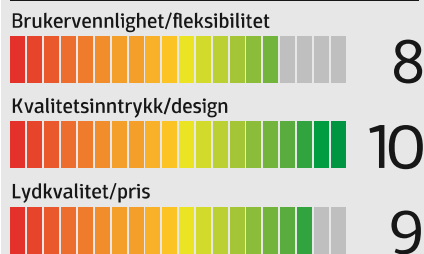
- Nydelige høyttalere
- Spiller lekkert
- Flott fokus og perspektiv

VI LIKER IKKE:

- Er for spesielt interesserte
- Mangler så vidt litt i bassen

STEREO+ MENER: Sonus faber Minima Amator II gir deg noen utrolig flotte musikkopplevelser og et fantastisk flott lydbilde.

KARAKTERER

Sonus faber Minima Amator II

PRIS: Kr. 40.000.-
IMPORTØR: Mono AS
LINK: www.mono.no